

До школи – швидко і зручно

«32 шкільні автобуси придбали цього року на Дніпропетровщині. Нові авто направили у райони. Вони підвозитимуть на навчання приблизно тисячу дітей, – повідомив голова Дніпропетровської ОДА Валентин Резніченко. – За останні два роки для сільських шкіл придбали 70 автобусів. Новий транспорт отримали об'єднані територіальні громади та райони, у яких створені опорні школи».

Автобуси мають 30 місць. Тут передбачені додаткові рівні безпеки, обмеження у швидкості руху, звукова і світлова сигналізація, аварійні кнопки, спеціальні сидіння та зручні сходинки.

Останні два автобуси вирушили до Любимівки та Степового Дніпровського району. Вони підвозитимуть шістдесят учнів.

Школа у Степовому – найвіддаленіша у районі. Її завуч Любов Люфтук розповіла: «Автобусу радіємо. Раніше дітей підвозили до школи старою маршрутною, що часто ламалася. Місьць на всіх не було, тож доводилось їздити двічі, а дітям дуже рано прокидатися. Тепер десятикілометрова подорож із сусідньої Благовіщенки буде комфортною».

Загалом в області 356 шкільних автобусів. Їх послугами користуються понад 17 тисяч дітей. Оновлення автопарку заплановане і на 2017 рік.

Марина ПОРОШЕНКО: Сучасна українська школа має бути відкритою, доступною та інклюзивною

Дружина Президента України Марина Порошенко 29 листопада відвідала з робочим візитом місто Дніпро.

Відкриваючи Перший з'їзд корекційних педагогів України, у роботі якого взяли участь 300 науковців і практиків з усіх регіонів країни, а також представники Національної академії педагогічних наук та педагогічних університетів, які готують фахівців для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, вона наголосила, що сучасна українська школа обов'язково має бути інклюзивною, а отже – відкритою і доступною.

«У липні ми розпочали трирічний науково-педагогічний експеримент з розвитку інклюзивної освіти в Запорізькій області. І вже зараз маємо позитивну динаміку та перші результати, які можна упроваджувати по всій Україні», – повідомила Марина Порошенко.

Для ефективного розвитку інклюзивної освіти на державному рівні потрібні дієві та професійні кроки з боку фахівців усіх рівнів і, перш за все, корекційних педагогів. «Адже доля дітей з інвалідністю залежить від правильно-педагогічного й психофізичного супроводу», – підкреслила вона, зазначивши, що із 700 дітей шкільного віку з інвалідністю

лише 10 % навчаються за допомогою інклюзивного навчання.

Марина Порошенко поінформувала про нещодавню розмову з Міністром освіти і науки України Лілією Гриневич щодо необхідності включення дисциплін з корекційної педагогіки до навчальних програм усіх майбутніх педагогів. «І ми порозумілися. Тож маю надію, що в найближчому майбутньому нове покоління педагогів буде обізнане у методичних та психологічних аспектах супроводу інклюзивної освіти», – зауважила дружина Президента.

У рамках пленарних засідань учасники з'їзду розповіли про досвід системної організації інклю-

зивного навчання дітей з особливими освітніми потребами на прикладі санаторної школи-інтернату Хортицької національної навчально-реабілітаційної академії, розглядали шляхи забезпечення корекційної спрямованості навчального процесу для дітей з особливими освітніми потребами в рамках загальноосвітнього процесу, а також обговорили сучасні тенденції діяльності психолого-медико-педагогічних консультацій України.

Проблеми людей з інвалідністю Марина Порошенко також обговорила з **Олександром Кутас**, радником міського голови Дніпра, моделлю з інвалідністю.

Марина Порошенко відвідала Спеціалізовану школу № 55 інформаційно-технічного профілю, що має багаторічну історію впровадження персоналізованого навчання, де побувала на уроці «Читання» та поспілкувалася з учнями 4-го інклюзивного класу.

За традицією під час регіональних поїздок разом із дітьми, чий батьки захищають незалежність і територіальну цілісність України, дружина Глави держави заповнила розділ «Дніпро» в загальнонаціональному проєкті «Книга Миру».

«Ця книга побувала у багатьох областях України і навіть у США. Дніпро став восьмим регіоном у книзі», – зазначила Марина Порошенко. І додала, що ця книга дуже важлива як для нас, так і для всього світу: «Це своєрідна дитяча молитва за мир. Я щоразу перечитую побажання дітей – вони щирі. Я дуже вдячна тим дітям, які долучилися до цієї книги, і вдячна їхнім родичам, які перебувають у зоні АТО».

Дружина Президента України закликала молоде покоління українців плекати ідею миру на рідній землі, адже це одна з найважливіших загальнолюдських цінностей, що створює передумови безпечної та якісної розвитку особистості й держави.

Марина Порошенко відвідала перший в Україні Музей АТО просто неба «Шляхами Донбасу», де представлена сучасна історія боротьби українського народу за свою незалежність. Серед його експонатів майже 400 одиниць військової техніки зі Сходу та безліч особистих речей захисників України.

Пріоритетні професії для розвитку економіки країни

Уряд визначив перелік із 19 професій загальнодержавного значення – підготовка кадрів за ними здійснюватиметься у професійно-технічних навчальних закладах за кошти державного бюджету.

Цей список викристалізувався у дискусіях з різними міністерствами і відомствами, а також з роботодавцями.

Логіка фінансування

На таку підготовку у проекті головного кошторису країни на наступний рік передбачено 169 мільйонів 600,8 тисячі гривень. Ці кошти будуть включені в освітню субвенцію та передані місцевим бюджетам.

З наступного бюджетного року заклади професійної освіти мають перейти на фінансування з обласних бюджетів і бюджетів міст – обласних центрів. Водночас передбачається надання державної субвенції на забезпечення здобуття учнями у ПТНЗ загальної середньої освіти. У проекті держбюджету на наступний рік на це передбачено близько двох мільярдів гривень.

Цей крок покликаний дещо пом'якшити ситуацію, в якій окремі навчальні заклади опинилися цього року. Як визнає директор Департаменту професійної освіти МОН Микола Кучинський, зміна підходів до фінансування спричинила труднощі: збурення колективів, затримки з виплатою зарплат і стипендій, адже з'ясувалося, що в бюджетах різних рівнів, зокрема міст обласного значення, не вистачало фінансового ресурсу. Одну із причин такої ситуації в МОН вбачають у тому, що мережа навчальних закладів залишилася старою і побудована вона за логікою, коли замовлення формується на загальнодержавному рівні

І бурильники, і бджолярі

Як зауважив заступник міністра освіти і науки Павло Хобзей, підготовка за професією «Машиніст бурової установки» здійснюється лише в двох закладах на всю Україну. Тобто ці заклади «обслуговують» усю країну при цьому, за умов децентралізації, фінансувати навчання за професією із власних доходів може лише область, у якій розташований ПТНЗ.

Як констатують у МОН, місцева влада навряд чи буде зацікавлена витратити кошти на підготовку кадрів, які потім працюватимуть деінде і не принесуть коштів в місцевий бюджет. «У депутатів місцевих рад виникає природне питання: навіщо готувати надлишок фахівців для ринку праці свого міста? Водночас міграція робочої сили – це природне явище», – акцентує Микола Кучинський.

Але ж навіть якщо місцеві органи влади відмовляться від такої практики, попит на цих фахівців на загальнодержавному ринку праці буде, можливо не вже сьогодні, то завтра – точно.

Саме через це до переліку ввійшли такі професії, як *налагоджувальник верстатів і маніпуляторів з програмним керуванням; бурильник експлуатаційного та розвідувального буріння свердловин на нафту та газ; помічник бурильника експлуатаційного та розвідувального буріння свердловин на нафту та газ; моторист бурової установки; машиніст бурової установки; складалник корпусів металевих суден; живописець; монтажник систем вентиляції, кондиціонування повітря, пневмотранспорту й аспірації і бджоляр.*

До речі, щодо останньої. У соцмережах лунали різні думки. Але, як виявилось, чимало закидів були безпідставними. Як констатують у МОН, бджільництво – потужна галузь нашого сільського господарства. Більше того, Україна – один із провідних експортерів меду до ЄС, а це означає, що до країни надходять серйозні валютні кошти. Крім того, за обсягами виробництва меду ми посідаємо перше місце в Європі і третє в світі, хоча чимало наших бджолярів є самоуками – як не підтримати підготовку робітників за цією спеціальністю...

Вакансії для робітників

До переліку також потрапили гостродефіцитні на ринку праці професії, за якими проводить підготовку обмежена

кількість навчальних закладів. Зокрема: *виноградар, верстатник деревообробних верстатів, верстатник широкого профілю, токарь, тистороб, фрезерувальник, монтер колій, слюсар з ремонту дорожньо-будівельних машин та тракторів, помічник машиніста тепловоза, помічник машиніста електровоза.*

«Для ілюстрації: загалом по країні для здобуття професії виноградаря на першому, другому, третьому курсах у ПТНЗ навчаються 44 учні, – зауважує Павло Хобзей. – При цьому на ринку праці зараз 1622 вільні вакансії для таких спеціалістів. За професією «Верстатник деревообробних верстатів» навчаються 1426 учнів, а потреба – 2600».

Щорічне коригування

Список професій загальнодержавного значення затверджуватиметься щорічно, починаючи з 2017 року. У процесі формування бюджетів на наступні роки його можна буде коригувати з огляду на виклики і потреби, які постануть перед українським ринком праці.

«Важливо надати державну підтримку навчальним закладам, аби вони не були залежними від місцевої ради – обласної чи міської. Щоб вони знали, що держава гарантує їм підготовку набраної групи за певною професією», – зауважує Микола Кучинський. – Наприклад, у нас 11 ПТНЗ готують помічників машиніста тепловоза, а 8 – помічників машиніста електровоза. І всі ці училища отримують відповідний ресурс. При розрахунках ми спиралась на кількість учнів, які навчаються за цими спеціальностями».

Отже, тепер залишилось ухвалити держбюджет.

Пілотний проект

У жовтні Кабмін виділив 50 мільйонів гривень на створення 25 навчально-практичних центрів на базі ПТНЗ у різних регіонах України за професіями «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва», «Монтажник санітарно-технічних систем і устаткування», «Швачка. Кравець. Закрійник».

Зокрема, на створення кожного з 9 навчально-практичних центрів за професією «Монтажник санітарно-технічних систем і устаткування» буде виділено 630 тисяч гривень. Кожне з ПТНЗ, при якому діятиме навчальний центр із професії «Швачка. Кравець. Закрійник», отримає 330 тисяч гривень.

Крім того, на центр за фахом «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва», який буде функціонувати в Дніпропетровській області на базі Ордену «Знак Пошани» вищого професійного училища № 75, виділять мільйонні кошти, які спрямують на закупівлю сучасного обладнання для майстерень навчальних центрів, орієнтовний перелік якого підготував департамент професійної освіти МОН спільно з Мінпрополітики, представниками роботодавців і ПТНЗ.

«Для цих професій також розробили і затвердили нові державні стандарти, – зауважує Микола Кучинський. – Тобто зміна змісту ПТО – також серед наших пріоритетів. Обладнання, яке закуплено, і те, що передбачається закупити, – це нині вимога державного стандарту».

Чи буде продовжено такий досвід і наступного року – залежить від Кабміну. Можливо, до «переліку трьох» буде додано й інші професії. Або, скажімо, розшириться перелік закладів сільськогосподарського профілю, на базі яких можна створити навчально-практичні центри.

НМЦ ПТО у Дніпропетровській області (За матеріалами газети «Освіта України» № 47 від 28 листопада 2016р.)

День Гідності та Свободи відзначають щороку 21 листопада. Це день початку двох доленосних подій у новітній українській історії: Помаранчевої революції 2004 року та Революції Гідності 2013 року.

ГЕРОЇ НЕБЕСНОЇ СОТНІ

були здатні обстояти свою свободу, державність і людську гідність

• Незважаючи на морозний ранок біля Дніпропетровської ОДА та Алеї Небесної сотні зібралися понад півтисячі людей, які згадували події Революції Гідності та її найтрагічніший день – 20 лютого 2014 р., коли від масових розстрілів загинуло найбільше активістів Євромайдану.

Три роки тому люди вийшли на Майдан для того, щоб підтвердити вірність європейському вибору, згадує активіст Микола Абраїмов. Він впевнений: люди й зараз не полишили віру в цю ідею: «Життя кожної людини, яка загинула на Майдані або в АТО – безцінне. Ми маємо пам'ятати про цих хлопців та дівчат, які зробили величезний внесок в майбутнє України. Я впевнений, що ми зможемо побудувати європейську демократичну державу».

Героїв Майдану вшанували хвилиною мовчання. До пам'ятного знаку Небесної сотні покладали квіти представники керівництва області та міста, громадські активісти та волонтери, рятувальники, небайдужі містяни.

Під час заходу волонтерам та громадським активістам вручили вітальні листи.

Всі присутні наголошували: люблять свою Україну. Сильну, вільну, незалежну державу.

• У клубі «Тайм-аут» зібралось понад півтисячі активістів Помаранчевої революції та Революції Гідності, волонтери, громадські діячі, депутати місцевих рад та представники громад, аби вшанувати пам'ять загиблих Майданівців та полеглих воїнів АТО.

«Ми пам'ятаємо тих, хто віддав душу й тіло за свою країну, за її свободу та незалежність. Сьогодні ми віддаємо шану усім полеглим, яких немає поряд з нами, але вони живуть у наших серцях», – зазначив народний депутат України Андрій Денисенко.

Міський голова Борис Філатов та народні депутати Андрій Денисенко і Володимир Парасюк нагородили почесними відзнаками активістів, волонтерів та громадських діячів за участь у подіях Революції Гідності, боротьбу із сепаратизмом та оборону Дніпропетровської області.

Представникам громадського об'єднання «СІЧ» вручили срібні воєнні жетони.

«Це люди, які пройшли всю Революцію Гідності, починаючи з Майдану, і закінчуючи зоною АТО. Саме завдяки таким небайдужим, сміливим і мужнім хлопцям Дніпро вистояло перед агресією супротивника і змогло дати опір», – зазначив міський голова.

Після офіційної частини відбувся концерт відомого гурту Kozak System.

• У приміщенні Дніпропетровської обласної державної адміністрації відкрилася фотовиставка, присвячена подіям Помаранчевої революції та Революції Гідності.

24 фотографії з майданів 2004 та 2013 років, що передають атмосферу тих подій, нагадують про те, з чого починалися зміни в країні, демонструють патріотичну піднесеність мешканців Дніпропетровщини та всієї України.

«Серед нас на Майдані були люди, які виборювали свободу й у радянські часи. На знімках побачив людей, з якими з того часу не зустрічався. Тут є і ті, кого вже немає серед нас. Їх маємо пам'ятати. Приємно, що влада пам'ятає про це», – зазначив керівник ГО «Майдан Січеслав» Віктор Романенко.

Вшанування пам'яті жертв Голодомору

• До Меморіалу жертвам політичних репресій та Голодомору, що на 9 кілометрі, зібралися керівництво області, духовенство, громадські організації, небайдужі люди, щоб пригадати страшний події 1932-1933 років та схилити голови у жалобі за загиблими.

«Під час Голодомору помер мій дідусь та дядько. Рідні розказували, як додому вривалися озброєні люди, забирали все. А одного разу вони знайшли зварений буряк і навмисно його розтоптали. Селяни просто знищували, – поділився Олег Назаренко. – До Меморіалу я приїжджу щороку. Включаюся пам'яті загиблих».

«Я народився на Тернопільщині у важкі часи – у 1933-му. Було скрутно, але на Сході країни було ще важче. До нас зверталися люди звідти. Вони просили хоч картоплину, – говорить Василь Цапик. – Сьогодні я тут, бо цього прагне моя душа. Це мій обов'язок».

«Від штучного голоду постраждали мої близькі. Тато розказував, як у їхнє село вривалися бійці, нищили кризу, забирали усе, що було – до останнього зернятка. Родині доводилось їсти хробаків, лободу. Виживали, як могли. Сьогодні я розділяю біль усіх, кого торкнулись ці події», – зазначив Володимир Лендич.

«З дитинства бачила, як мої прадіди та прабабусі берегли кожну крихту хліба, як шанобливо до нього ставились. Вони знали його ціну, адже пережили страшний голод. Сьогодні я прийшла сюди, щоб вшанувати пам'ять всіх, хто не вижив під час Голодомору», – розповіла Олена Соколова.

Пані Віта з Новоолександрівки працює вчителькою, багато розповідає учням про Голодомор, а сьогодні прийшла, щоб вшанувати пам'ять людей, які загинули під час Великого року. «Цим хочу сказати іншим, що той, хто не шанує своє минуле, не пам'ятає історію, у того немає майбутнього», – зауважила вона.

У день пам'яті Жертв Голодомору жалобні акції відбуваються по всій Україні та за кордоном. Нехай ніколи не загине Свічка пам'яті! Вічна пам'ять безвинно замордованим!

• На першому поверсі ДніпроОДА відкрилася архівна виставка, де всі охочі можуть побачити газетні статті, секретні документи, постанови та накази керівництва країни, відомий «закон про п'ять колосків», оголошення, унікальні фото та інші документальні матеріали, що засвідчують шгуточність голоду 1932-33 років.

«Дніпропетровщина чи не найбільше постраждала під час Великого голоду. Приблизно 70% загиблих українців мешкали на території нашої області. Кожен із нас має пам'ятати цю трагедію, щоб унеможливити подібне у майбутньому», – наголосив заступник голови облдержадміністрації Володимир Юрченко.

У Книзі пам'яті жертв Голодомору імена 65 тисяч загиблих. Однак це лише невелика частина мартирологу, адже багато документів не збереглися до нашого часу або були свідомо знищені, щоб приховати масштаби злочину.

У місті Дніпрі відбувся Перший з'їзд корекційних педагогів України

29-30 листопада 2016 року на базі КЗО «Дніпропетровський навчально-реабілітаційний центр «Шанс» Дніпропетровської обласної ради» у місті Дніпрі відбувся Перший з'їзд корекційних педагогів України «Актуальні питання соціалізації дітей з особливими освітніми потребами», за участю Марини Порошенко – Голови Ради Благодійного фонду Петра Порошенка.

Організаторами заходу виступили Міністерство освіти і науки України спільно з НПУ імені М. П. Драгоманова, Дніпропетровською обласною державною адміністрацією, Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти», Всеукраїнською громадською організацією «Українська асоціація корекційних педагогів».

Учасників з'їзду привітали: Співаковський О.В., доктор педагогічних наук, професор, народний депутат України, виконуючий обов'язки Голови Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України; Симоненко Т. В., начальник відділу освіти дітей з особливими потребами департаменту загальної середньої і дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України; Шевцов А.Г., доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, директор департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування МОН України, віцепрезидент ВГО «Українська асоціація корекційних педагогів України».

З вітальним словом та ґрунтовною доповіддю виступив доктор педагогічних наук, професор, дійсний член Національної академії педагогічних наук України, декан факультету корекційної

педагогіки та психології НПУ імені М.П. Драгоманова, Президент ВГО «Українська асоціація корекційних педагогів України» Синьов В.М., який відзначив важливість розвитку як інклюзивної освіти, так і спеціальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, оголосив мету з'їзду та вручив почесні відзнаки НПУ М. П. Драгоманова.

Мета з'їзду – обговорення актуальних проблем та стратегічних підходів щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими потребами, починаючи з раннього віку, в процесі їх соціалізації, запровадження інклюзивного навчання, інноваційної технології комплексної допомоги дітям з особливими освітніми потребами, роль сім'ї в процесі освітньої інтеграції дитини, підготовка та перепідготовка кадрів до роботи в умовах інклюзії.

У з'їзді брали участь представники органів управління освіти, науково-методичних установ, керівники та педагогічні працівники спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів, експерти та фахівці з освіти та реабілітації, науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів, студенти, аспіранти, представники громадських організацій, батьки дітей з інвалідністю.

У рамках з'їзду відбулася науково-практична конференція, засідання

секцій з питань запровадження інноваційних технологій у навчально-реабілітаційному процесі для дітей з порушеннями слуху, зору, розумового розвитку, розладами спектра аутизму, з порушеннями опорно-рухового апарату та тяжкими порушеннями мовлення.

Завідувач сектору корекційної педагогіки ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» Наталія Ярмола та Галина Лобайчук розповіли про «Психолого-педагогічні умови соціалізації та освітньої інтеграції дітей з аутистичними та інтелектуальними порушеннями (модифікація методів та прийомів спеціальної дидактики та прийомів колекційного виховання для взаємодії з аутичними дітьми», а завідувач сектору інклюзивної педагогіки Анастасія Апенько – про «Розвиток особистості розумово відсталої дитини в умовах спеціальної та інклюзивної освіти».

ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» висловлює щире подяку за проведений захід Дніпропетровській обласній державній адміністрації, Дніпропетровській обласній раді, КЗО «Дніпропетровський навчально-реабілітаційний центр «Шанс» Дніпропетровської обласної ради» за гарну організацію та проведення Першого з'їзду корекційних педагогів України.

Сучасний реабілітаційний центр для дітей з аутизмом

Новий реабілітаційний центр розпочав свою роботу в цьому навчальному році. Він щороку прийматиме 15 хлопчиків та дівчаток до семи років. Досвідчені педагоги допомогатимуть їм соціалізуватися та підготуватися до школи.

«Відкриття реабілітаційного центру для дошкільнят-аутистів – довгоочікувана подія для сотень батьків області. Для створення закладу з обласного бюджету було виділено понад 2 мільйони гривень. Нині це перший в області державний центр для реабілітації дітей-аутистів», – розповів голова Дніпропетровської ОДА Валентин Резніченко, коментуючи цю непересічну подію.

Реабілітаційний центр створили при багатофункціональному навчально-реабілітаційному ресурсно-методичному центрі корекційної роботи та інклюзивного навчання, що на вул. Ляшко-Попеля, 1. Для нього виділили окрему одноповерхову будівлю. Колись там була трудова майстерня з верстатами ще 1930-х років. Застарілим обладнанням ніхто не користувався, а саме приміщення потребувало ремонту. Будівлю реконструювали: утепили фасад, полагодили покрівлю, встановили нові вікна, замінили всі комунікації. В середині облаштували навчальні кабінети, ігрові, соляну кімнату та міні-лазню.

У новому центрі – нові меблі, навчальні посібники та розвивальні ігри для дітей.

«Серед аутистів чимало успішних спортсменів, музикантів, математиків. Головне наше завдання, –

наголошує директор Ірина Родименко, – адаптувати дітей до життя у соціумі, навчити їх спілкуватися з іншими дітьми та дорослими, розкрити потенціал кожної дитини та хист до якоїсь справи».

Працюють з дітьми підготовлені фахівці, які знайомі з програмами французьких та американських педагогів. Вони орієнтовані на індивідуальний підхід до кожного.

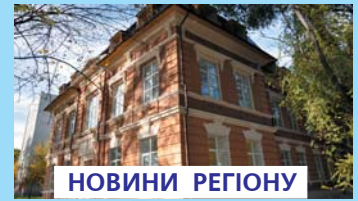
«Методики обираємо безпосередньо під час роботи з дітьми, бо діти незвичайні, їхній настрій дуже мінливий. Моторику рук та тіла розвиваємо за допомогою малювання, ліпки, виготовлення ляльок. На усіх уроках лунає музика», – розповіла викладач арт-терапії Світлана Ільїнська.

У центрі не лише навчають, але й консультують. Батьки можуть звертатися сюди за порадами і навчальними посібниками.

«Дітки-аутисти погано концентруються, швидко втомлюються і втрачають зацікавленість. Тому заняття тривають по 20 хвилин. Загалом маємо по чотири «уроки» на день. Моїй дочці у центрі подобається, вона із задоволенням сюди приходить. Тут все на високому рівні – і досвідчені педагоги, і сучасний інтер'єр. Підготовка доньки до загальноосвітньої школи стане для нас справжньою перемогою», – розповіла мама дівчинки.

Загалом в нашій області мешкають майже 400 дітей-аутистів, понад 300 із них соціалізовано.

Дарина ТВАРА, «Дніпроград»

НОВИНИ РЕГІОНУ

Листопад

1 – осіння сесія для учнів обласної Природничої школи.

2 – презентація збірника творчих робіт юних літераторів, художників, композиторів «Собори наших душ» (випуск 18), присвяченого 25-річчю Незалежності України.

7 – завершився обласний етап Всеукраїнської природоохоронної акції «Птах року – 2016», що тривав із вересня.

14 – обласні змагання учнів з авіамодельного спорту, присвячені Дню захисника України.

16-30 – акція «Хай ангели тебе оберігають» (виготовлення оберегів для військовиків).

18 – завершився обласний етап Всеукраїнського конкурсу школярів та учнівської молоді «Вчимося заповідувати», що тривав із вересня.

24 – експертна зустріч у форматі відеоконференції на тему: «Удосконалення процедури ліцензування освітньої діяльності закладів освіти» за участю Міністерства освіти і науки України.

25 – обласний семінар директорів центрів науково-технічної творчості, станцій юних техніків.

26 – обласний дитячо-юнацький фестиваль екранних мистецтв «Дніпровські погостини».

27 – VI Студентський бал (відбувся у стилі «Червоне і чорне» за участю 500 гостей і учасників. Благодійна тема: «Придбання ліків та медпрепаратів для відділення онкогематології Дніпропетровської обласної дитячої клінічної лікарні. Волонтери зібрали 12120 гривень благодійних внесків».

28 – інформаційна сесія для науковців вищих навчальних закладів області спільно з Національним контактним пунктом Програми «Горизонт 2020» за напрямком «Дії Марії Склодовської-Кюрі» при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

29-30 – I з'їзд корекційних педагогів України «Актуальні питання соціалізації дітей з особливими освітніми потребами» за участю дружини Президента України Марини Порошенко, представників центральних та обласних органів управління освітою, науково-методичних установ, представників громадських організацій.

29 – обласний огляд декоративно-ужиткового мистецтва серед вихованців інтернатних закладів, присвячений Міжнародному дню інвалідів.

Представники області взяли участь:

1-3 – у фінальному етапі Всеукраїнського біологічного форуму учнівської та студентської молоді «Дотик природи»;

7 – у розширеному засіданні Координаційної ради з питань сімейної, гендерної політики, запобігання насильству в сім'ї, протидії торгівлі людьми при облдержадміністрації;

7-10 – у Всеукраїнському семінарі-практикумі голів обласних методичних об'єднань гуртків авіа-, авто-, ракето-, судномодельного напрямків, радіоелектронного конструювання та картингу;

8-10 – у Всеукраїнському фестивалі «Скарбниця народної духовності»;

15-17 – у фінальному етапі Всеукраїнського конкурсу «Мистецтво аквадизайну»;

17-21 – у Всеукраїнських відкритих змаганнях на Кубок України з авіамодельного спорту (кордові моделі) серед учнів;

25 – у Національній конференції в рамках проекту Європейського Союзу «E Twinning Plus» для загальноосвітніх навчальних закладів України.

Різне

• Розпочалася атестація приватних навчальних закладів: із 21 листопада – Приватного закладу освіти «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Вікторія»; з 24 листопада – ТОВ «Міжнародна мовна школа «Глобус».

• Від 17 жовтня 2016 р. до 17 лютого 2017 р. – вчителі французької мови навчальних закладів області навчаються на очно-заочних курсах фахового удосконалення МОН України.

• До інформаційно-просвітницьких заходів, присвячених Дню захисника України, з нагоди Дня Гідності та Свободи та вшанування пам'яті жертв Голодомору, залучено майже 300 тисяч дітей та учнів.

Тривас проведення:

• відеолекцій та вебінарів у рамках обласної Віртуальної аерокосмічної школи;

• обласного конкурсу для учнів «Україна-Польща – разом».

Олексій ПОЛТОРАЦЬКИЙ,
директор департаменту освіти і науки
облдержадміністрації

Хроніка подій

Професійно-технічна освіта

Листопад

7 – семінар для молодих спеціалістів – початківців

8 – семінар у режимі голив учнівського самоврядування молодіжних Центрів ПТНЗ області.

9 – лекторій психологічних знань для педагогічних працівників ПТНЗ «Психолого-педагогічна підтримка дітей та батьків у пост-травматичний період.

9-15 – Тиждень української мови та писемності в ПТНЗ області.

10 – семінар бібліотекарів ПТНЗ «Роль бібліотеки у формуванні професійної компетентності робітничих кадрів».

– Відео-міст з НМК м. Києва «Ділимося досвідом роботи щодо організації ПК педпрацівників ПТНЗ».

11 – семінар «Оновлення змісту комплексно-методичного забезпечення гірничих професій відповідно вимог ДС ПТО».

14-30 – дистанційні курси навчання для педпрацівників ПТНЗ області «Хмарні технології в освіті та створення живих презентацій».

15 – «Круглий стіл» на тему «Інноваційні технології – шлях до вдосконалення уроку».

15-18 – II етап олімпіади з математики в он-лайн режимі.

16 – участь представників НМЦ ПТО у парламентських слуханнях «Про стан та проблеми фінансування освіти і науки в Україні».

– семінар-практикум педагогічних працівників, які ведуть підготовку професії «Кухар», «Кондитер».

Проект «Дніпропетровщина кулінарна: історична та сучасна» (презентують педагоги ВПУ № 17);

– семінар-практикум «Підвищення професійної компетентності викладача через використання сучасних освітніх технологій»;

– засідання педагогічної студії у режимі відео-зв'язку «Інноваційні технології – вимога часу» для викладачів української мови і літератури та зарубіжної літератури.

17 – «Круглий стіл» на тему «Українська мова: зберегти рідне, набути нове»;

– майстер-клас керівника проектів відділу маркетингу ТОВ «ЮДК» Сірик Григорія Володимировича по застосуванню у будівництві автоклавного газобетону;

– участь представників НМЦ ПТО у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Філософія, теорія та практика випереджуючої освіти для сталого розвитку».

20-30 – Декада професій сільськогосподарської галузі.

21-25 – Тиждень методичної служби в ПТУ-6.

21 – семінар «Організація контролю за навчально-виробничим та виховним процесами у ПТНЗ»;

– заняття Лабораторії класного керівника.

22-24 – II етап олімпіади з фізики в он-лайн режимі.

22 – засідання психологічної лабораторії НМЦ ПТО у Дніпропетровській області.

23 – заняття Школи практичних психологів та соціальних педагогів ПТНЗ області;

– семінар «Застосування інноваційних форм і методів навчання – передумова покращення результативності навчально-виховного процесу та підвищення рівня професійної компетентності педагога».

24 – заняття «Педагогічної майстерні» вихователів гуртожитків;

– семінар-практикум «Формування міжпредметних компетенцій професій електротехнічного профілю»;

– семінар викладачів іноземних мов на тему «Формування комунікативної компетенції учнів з професійним спрямуванням через усі види мовленнєвої діяльності».

25 – заняття Школи класного керівника «Психолого-педагогічна взаємодія з органами учнівського самоврядування»;

– семінар координаторів співпраці з інформаційно-комунікаційними засобами;

– семінар-практикум відповідальних за освіту дорослих;

– заняття Школи впровадження нових виробничих технологій «Сучасні технології кондитерського виробництва сумішами ТМ «Зеландія».

26 – II очний етап олімпіади з української мови і літератури.

28-30 – II етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії в он-лайн режимі.

29 – семінар «Інноваційні методи організації навчально-виробничого процесу при підготовці робітників торговельного профілю».

– заняття Школи професійної майстерності «Нові виробничі технології при оновленні змісту професійної підготовки»

– «Круглий стіл» на тему «Теоретичні аспекти використання модульного підходу в дистанційному навчанні з професії «Квітникар», «Декоратор вітрин», «Флорист».

30 – заняття Школи впровадження нових виробничих технологій «Ознайомлення з вимогами до виготовлення металоконструкцій та сучасних технологій підприємств».

Віктор ВАСИЛИНЕНКО, директор Навчально-методичного центру ПТО у Дніпропетровській області

ОЛІМПІАДА ДЛЯ РОБІТНИЧИХ РУК

Перемога учнів ПТНЗ Дніпропетровщини на Всеукраїнському конкурсі професійної майстерності «WORLDSKILLS UKRAINE»

31 жовтня 2016 року вперше в Україні відбувся Всеукраїнський конкурс професійної майстерності «WORLDSKILLS UKRAINE»

за підтримки Міністерства освіти України, державної служби зайнятості та багатьох інших організацій з метою популяризації робітничих професій, професійної орієнтації молоді, а також упровадження в систему вітчизняної професійної освіти кращих міжнародних напрацювань

WSI об'єднує понад 70 країн. Один раз на два роки відбувається світовий чемпіонат робітничих професій WorldSkills, який ще називають «Олімпіадою для робітничих рук». Участь у змаганнях бере молодь віком від 18 до 22 років. Це на сьогодні – найбільш масове змагання в усьому світі. Цього року в конкурсі взяли участь 150 учасників із 25 регіонів України за 11 професійними компетенціями. Зма-

гання відбувалися на восьми майданчиках, навчальних закладах і ПТНЗ.

Дніпропетровщину представляли найкращі учні ПТНЗ за 8 компетенціями: «Кондитерське мистецтво», «Кулінарне мистецтво», «Ресторанний сервіс», «Перукарське мистецтво», «Технології моди», «Зварювальні роботи», «Сухе будівництво та штукатурні роботи», «Облицювальні роботи».

І місце у конкурсі за компетенцією «Кондитерське мистецтво» виборола Дар'я Пугач, учениця Дніпродзержинського центру підготовки і перепідготовки робітничих кадрів з кондитерською композицією у номінації «Цукрові квіти» (англійська техніка).

Перед учасниками зібрання виступили Прем'єр-міністр України Володимир Борисович Гройсман і Міністр освіти і науки України Лілія Михайлівна Гриневич.

II місце у конкурсі за компетенцією «Зварювальні роботи» посів Владислав Зенов, учень Дніпродзержинського вищого професійного училища за зварювання ручним дуговим способом пластини з вуглецевої сталі товщиною 10 мм у вертикальному, горизонтальному положенні, зварювання таврового з'єднання товщиною 8 мм у горизонтально-стельовому положенні. Зварювання проводилось на зварювальних апаратах-інверторах постійного струму фірми Fronius (Австрія) електродами «ESAB ОК 48.00 (тип E 7018)».

Перемога у WorldSkills Ukraine надає молодим людям можливість взяти участь у WorldSkills International, який відбудеться в столиці Об'єднаних Арабських Еміратів – Абу-Дабі в жовтні 2017 року.

Олена ГРИШАЄВА, методист НМЦПТО

Декада робітничих професій сільськогосподарської галузі

У Дніпропетровській області 19 професійно-технічних навчальних закладів здійснюють навчання сільськогосподарським професіям і щорічно випускають майже 1,5 тисячі висококваліфікованих робітників.

Орден «Знак Пошани» Вище професійне училище № 75 відідали понад 250 учнів загальноосвітніх навчальних закладів Покровського району. Вони ознайомилися з повним циклом роботи сільськогосподарського підприємства «ОБРИЙ», спробували свої сили з використанням сучасної техніки та обладнання. Під час зустрічі із представниками сільськогосподарських підприємств «Земля» і «Родина» школярі та

учні ПТНЗ дізналися про особливості роботи в аграрному секторі та отримання соціальних гарантій. Із представниками Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету обговорювалися можливості отримання вищої освіти та перспективи кар'єрного зростання; школярі почули про всі аспекти вступної кампанії – 2017 року.

Апостолівський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів гостинно відкрив двері та запросив мешканців району на щорічний сільськогосподарський ярмарок-виставку сільгосппродукції, вирощеної в учнівському господарстві та виготовленої учнями центру. Майбутні кухарі напекли безліч смаколиків. Фермери виставили різноманітні сільгосп-продукти (зерно, овочі та фрукти). Бухгалтери та водії підготували яскравий виступ. Свято су-

проводжувалося веселою українською музикою у виконанні «Веселих ложкарів». Всі виручені кошти, по рішенню учнівського самоврядування «Нове покоління», підуть на подарунки для дітей притулку на Свято Миколая. На заході були присутні представники фермерських господарств, депутати міської та обласної ради, райдержадміністрація, роботодавці та батьки учнів, школярі, журналісти місцевої газети і ТРК «Атлант». Учнів, які брали активну участь у польових роботах на навчальному господарстві, нагороджено грамотами.

У Межівському професійно-технічному училищі на урочистостях, присвячених Дню

працівника сільського господарства (відзначається у третю неділю листопада), взяли участь представники відділу організації виробництва, переробки та маркетингу сільськогосподарської продукції управління агропромислового розвитку Межівської РДА, ПСП «Мрія», Ради сільськогосподарських товаровиробників району СФГ «Лад», ветерани праці, випускники училища різних років. Вагомий внесок учнів та випускників училища на жнивах 2016 року: аграрії Межівщини вибороли III місце в області, а випускник Іван Будурович посів III місце серед водіїв району – під час жнив перевіз 1580 тонн зерна. Кращі учні та майстри виробничого навчання з професії «Тракторист» отримали грамоти і нагороди від училища та соціальних партнерів.

Професійно-технічне училище № 74 Васильківщини для старшокласників шкіл району та учнів училища провело екскурсію до

сільського фермерського господарства «Павлівське» та відео-екскурсію по заводу ЮМЗ, відкриті інтерактивні уроки «Водіння автомобіля у віртуальному місті», «Підготовка плуга ПЛН-3-35 до роботи», конкурс професійної майстерності між майстрами виробничого навчання та учнями училища з професії «Водій

автотранспортних засобів категорії С». На учнівському радіо прозвучала серія передач «У світі автомобілів, тракторів та сільськогосподарської галузі». Декада завершилась святко-

вим концертом та професійною естафетою за участю учнів загальноосвітніх шкіл і представників Васильківського центру зайнятості.

У **Царичанському аграрному професійному ліцеї** школярів зустріли презентацією «Новітня сільськогосподарська техніка України». В рамках конкурсу фахової майстерності «Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування» проведено вікторини «Знай, шануй!», «Рухайся автомобілем за правилами», інтелектуальну гру Клубу веселих і кмітливих «Веселий молочник». У «Круглому столі» «Я і моя професія» взяли участь учні пільгової категорії, діти з малозабезпечених і багатодітних сімей та їхні батьків. Територіальне розміщення навчального закладу дає можливість забезпечувати отримання професії випускників 9 - 11 класів та незайнятого населення не тільки Царичанщини, а й сіл Полтавської області Кобеляцького району (кількість їх зростає з кожним роком).

В **Західно-Дніпровському центрі професійно-технічної освіти** для запрошених на

«Свято професії» школярів проведено урок-вікторину «Моя праця», під час якого за участі представників фермерських господарств району відбулася змістовна бесіда щодо пріоритетів розвитку сільськогосподарської галузі, круглий стіл «Можливості молоді в реалізації професійних планів», конкурс учнівських малюнків на теми «Працює велика й славна людина», «У твоїй професії – твоє майбутнє». Школярі ознайомилися з матеріально-технічною базою центру, поринули в атмосферу професійної підготовки майбутніх фермерів, а також поспілкувалися з педагогічними працівниками щодо особливостей навчання за даною професією. У рамках програми «Я-профі» відбулось анкетування випускників. В інтерв'ю журналістам інформаційного центру навчального закладу вони висловили свої побажання щодо професійних намірів.

У **Перещепинському професійному ліцеї** відбулися конкурси фахової майстерності з робітничих професій, учнівський конкурс-презентація «Я і моя майбутня професія», вікторина «Ми знавці сільськогосподарської техніки». В заходах взяв участь герой України Вуйцицький Анатолій Станіславович. За участі представників обласної ради та кращих фермерських господарств регіону учні училища ознайомилися з іноземною сільгосптехнікою. Проведено дискусію серед учнівської молоді навчальних закладів регіону «Твоє життя – твоя професія».

Ніякі життєві негаразди не впливають на наполегливість молоді у набутті робітничих професій.

Світлана Головченко, методист НМЦ ПТО

Всеукраїнська науково-практична конференція «ДУХОВНІСТЬ ЯК ЦІННІСНА ФУНДАЦІЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ»

На базі комунального вищого навчального закладу «Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» 10 листопада відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Духовність як ціннісна фундація сучасної освіти».

Організатори – Міністерство освіти і науки України, Громадська рада з питань співпраці з Церквами і релігійними організаціями при Міністерстві освіти і науки України, Департамент освіти і науки

Дніпропетровської облдержадміністрації, КВНЗ «ДОІППО».

Участь в роботі конференції взяли 106 представників 6 областей України: співробітники ОІППО, методисти відділів освіти, керівники обласних (міських) методичних об'єднань вчителів курсів духовно-морального спрямування, науковці, пошукачі, керівники навчальних закладів, заступники керівників навчальних закладів з виховної роботи, координатори регіональної експериментально-дослідної роботи, які працюють за темою «Створення системи розвитку аксіосфери особистості на засадах традиційних духовних цінностей», вчителі, духовенство, представники громадських організацій.

Робота конференції проходила за наступними напрямками обговорення: Теоретико-методологічні засади духовно-ціннісної освіти та виховання. Сучасні форми освітньої репрезентації традиційних духовних цінностей. Управлінські аспекти духовно-ціннісного зміцнення освітнього середовища. Інтегрування традиційних духовних цінностей в освітньо-виховний процес: досвід і перспективи. Духовні цінності як

основа національно-патріотичного виховання. Соціальні проекти духовно-ціннісної модернізації освіти. Соціальні практики втілення традиційних духовних цінностей в освітнє середовище. Духовно-ціннісний

потенціал медіаосвіти. Психолого-педагогічний супровід формування духовних цінностей особистості в системі шкільної та позашкільної освіти. Складові духовного здоров'я: освітня аспекти.

Під час роботи конференції було наголошено, що гармонійний розвиток суспільства зумовлений саме наявністю відповідної ду-

морального стану юного покоління українців, завдання національно-патріотичного виховання. Саме тому на конференції в межах роботи секційних засідань були представлені й практичні напрацювання вчителів з означеної вище проблеми.

Олена РОГОВА, завідувач кафедри філософії освіти, доц., к.філос.н.

Департамент освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації, КВНЗ «Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» організували і провели 17 листопада на базі ДОІППО II Всеукраїнську науково-практичну конференцію

«ФІЛОСОФІЯ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ВИПЕРЕДЖАЮЧОЇ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

Визначити та розкрити найбільш важливі проблеми взаємодії філософії, освіти, культури, особливості сучасних парадигм освіти в умовах розвитку громадянського суспільства, методологію, методику та технології випереджаючої освіти для сталого розвитку зібралися науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів та післядипломної педагогічної освіти, директори і вчителі середніх загальноосвітніх навчальних закладів, представники департаментів, управлінь і відділів освіти, докторанти, аспіранти, здобувачі, студенти з Київської, Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Івано-Франківської, Тернопільської, Харківської, Херсонської (всього близько 300 учасників).

Учасники конференції оглянули виставку «Практика освіти для сталого розвитку: з досвіду ЗНЗ Криворіжжя та «ДНЗ м. Синельниково – за освіту для сталого розвитку», обмінялися досвідом щодо шляхів інтегрування змісту випереджаючої освіти для сталого розвитку у навчально-виховний процес, презентували кращі практики упровадження її складових – екологічної та енергоефективної освіти, гендерної освіти, медіаосвіти, здоров'язрозвивальних технологій.

На пленарному засіданні виступили з доповідями: Романенко Михайло Ілліч, ректор КВНЗ «ДОІППО», д.філос.н., проф. – «Стратегія розвитку сучасної освіти в кон-

тексті парадигми «Нової школи»; Кадієвська Ірина Аркадіївна, д.філос.н., проф., зав. кафедри філософії, політології, психології та права Одеської державної академії будівництва та архітектури – «Перспективи вітчизняної освіти»; Загрійчук Іван Дмитрович, д.філос.н., проф., професор каф. філософії та соціології Українського державного університету залізничного транспорту – «Випереджаюча освіта і сталий розвиток: понятійне визначення»; Хазан Віктор Борисович, доктор філософії, к.т.н., с.н.с., президент International Centre for Sustainable Development, New and Safe Technologies – «Сталий розвиток і його оцінка»; Висоцька Ольга Євгенівна, декан факультету відкритої освіти та стажування ДОІППО, д.філос.н., доц. – «Нові

орієнтири інтеграції засад випереджаючої освіти для сталого розвитку у зміст навчально-виховної діяльності»; Федорінова Наталія Євгенівна, директор Криворізької СЗШ № 122 – «Системний підхід у створенні сучасної школи в інтересах стійкого розвитку: управлінський аспект»; Кацевич Наталія Миколаївна, заступник директора з НВР Н В К «Олександрівська СЗШ І-ІІІ ст. – ДНЗ» Солонянського району – «Шкільний освітній компонент у школі сталого розвитку»; Демченко Олена Юріївна, методист

«ДНЗ (ясла-садок) комбінованого типу № 11 «Дружба» м. Синельниково – «Інтерактивна гра-посібник «Я, моя родина – стала Україна» – ефективний засіб формування ідей сталого розвитку дошкільнят».

На секціях відбулося обговорення за відповідними напрямками:

1. Філософія освіти у вимірі сучасних глобалізаційних зрушень. Освіта та соціалізація особистості у громадянському суспільстві. Вища освіта: нові стратегії розвитку. Гендерна освіта в контексті сучасних освітніх процесів.

2. Управлінські аспекти інноваційного розвитку освітнього середовища. Психолого-педагогічні моделі розвитку інтегрованого розвивального освітнього середовища на засадах випереджаючої освіти. Освіта дорослих у вимірі сталого розвитку. Громадянська освіта та євроклубівський рух у системі випереджаючої освіти. Соціальні проекти випереджаючої ОСР. Медіаосвіта та управління інформаційно-освітніми проектами в контексті реформування сучасної освіти.

3. Інтегрування змісту випереджаючої ОСР у навчально-виховний процес ЗНЗ та ДНЗ. Здоров'язберігаючі освітні технології в системі випереджаючої освіти. Екологічна та енергоефективна освіта в інтересах сталого розвитку. Практика ОСР: з досвіду навчальних закладів України. Виховна робота у системі випереджаючої ОСР.

У межах конференції проведено регіональну конференцію-презентацію «Практика освіти для сталого розвитку: з досвіду Криворіжжя».

Наш кор.

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ПРОЕКТ У ДНІПРІ

«Класна школа» – це спільна освітня програма дій, що реалізується Всеукраїнською Асоціацією Викладачів Історії та Суспільних Дисциплін «Нова Доба» www.novadoba.org.ua у партнерстві з польською неурядовою організацією «Центр Громадянської Освіти», Варшава, www.seo.org.pl та співфінансується Фондом «Освіта для Демократії» в рамках програми РІТА – Зміни в регіоні Польсько-Американського Фонду Свободи.

Програма стала синонімом цивілізаційної та культурної зміни польської школи й утвердила себе як процес активного і докорінного зміцнення цілісності освітньої системи.

Проект «Класна школа» базується на багаторічному успішному досвіді впровадження польських освітніх програм, його спрямовано на сприяння процесам реформування, демократизації освіти та загальноосвітньої школи в Україні. Метою проекту є створення школи, де формується активна громадянська позиція учнів у суспільстві та здатність відповідально реалізовувати свої права та обов'язки, куди дитина охоче приходить щодня і з радістю повертається додому.

Головною засадою реалізації програми є пробудження у школярів віри у власні сили, можливості, розвиток бажання до пізнання навколишнього світу і формування власних про-

фесійних спрямувань. Громадянське значення програми базується на тісній співпраці директорів шкіл, вчителів, учнів і суспільства на постійній основі.

Усі етапи роботи відображаються на сайті проекту <http://klasnashkola.eu/>. На ньому розміщено методичні поради для вчителів і учнів, постійно оновлюється інформація про події в школах-учасниках проекту. Проект передбачає створення мережі блогів на яких учасники – учні, вчи-

тели та адміністрація – можуть активно спілкуватися та обмінюватися досвідом.

Школи на Дніпропетровщині вже давно готові до великих змін, адже навчання все стрімкіше наповнюється новим змістом і підходами, а інформативно-комунікативні технології (ІКТ), беззаперечно, заповнюють усі сфери сучасного життя. Вчителям суспільних дисциплін не звикати до оновлення навчання чи його предметного змісту. Вони постійно прагнуть знаходити нове саме у змісті сучасного уроку. А для цього їм потрібен вмотивований поштовх, нова ідея, нові навчальні способи і прийоми, бачення нового продукування практичної дії. І саме це вони змогли віднайти на тренінгах, які провела з ними польська колега-тренерка Eva Borgosz із польської неурядової організації «Центр Гро-

мадянської Освіти» (м. Варшава). Зустріч з нею нам допомогла організувати Всеукраїнська Асоціація Викладачів Історії та Суспільних Дисциплін «Нова Доба» (м. Львів), зокрема, Поліна Вербицька, за що ми їй вдячні.

11 листопада у КВНЗ «ДОППО» для заступників директорів навчальних закладів відбувся Всеукраїнський семінар-тренінг за проектом «Класна школа» за участю співробітників ДОППО на чолі з ректором М.І. Романенком. Крім «новачків», були присутні колеги з Черкас, Білої Церкви, Запорізької області, а також міст Кам'янське, Кривого Рогу, Марганця, які вже є учасниками даного проекту не перший рік.

14 листопада до українсько-польського проекту долучилися вчителі історії та правознавства, які перебувають на курсах підвищення кваліфікації.

Тепер вчителі історії зможуть спілкуватися та обмінюватися досвідом впровадження інформативно-комунікативних технологій у навчальний процес та демократизацію шкільного життя.

Людмила БАЗИЛЕВСЬКА,
завідувач навчально-методичної
лабораторії гуманітарних
дисциплін КВНЗ «ДОППО»

У вересні 2015 року команда активних учителів гімназії брала участь у тренінгу з організації роботи над проектом у місті Київ. Польськими партнерами був створений сайт <http://klasnashkola.eu> та блоги для всіх шкіл-учасників проекту. В гімназії № 11 пройшли зустрічі-тренінги вчителів з розробки дій реалізації проекту, а потім у класах з 5-го по 11-й відбулися класні та шкільні дебати по створенню «Кодексу 2.0». Це правила використання гаджетів, ІКТ в процесі навчання, які розробляють самі учні та доводяться їх виконувати. Після обговорення всіх пропозицій учнівська рада затвердила положення «Кодексу 2.0». Як написано в матеріалах проекту, розроблених польськими колегами, що використовуючи дебати різних форм, ми переконуємо учнів у цінності і силі дискусій, у важливості ролі кожного окремого громадянина в суспільному діалозі в демократичній державі.

Наступне завдання – стати активними коментаторами на своєму блозі <http://klasnashkola.eu/gim11-dniprodzerzhynsk/>, опублікувати інформацію про реалізацію проекту та провести «Ярмарок 2.0» з використання ІКТ для навчання. За виконання всіх завдань ми отримали на блозі три наліпки «Маємо Кодекс», «Ми активні коментатори» та «Ярмарок 2.0». За цей час ми створили єдиний інформаційний простір на платформі Office 365, отримали ліцензію від компанії Microsoft, в програмі Outlook створили акаунти для викладачів та учнів гімназії. У процес навчання активно впроваджуємо хмарні технології. В цьому напрямку нас постійно підтримує і ділиться досвідом ліній інформаційних технологій при ДНУ імені Олеся Гончара міста Дніпро.

Під час проведення Ярмарку 2.0 учні навчали один одного використанню ІКТ під час навчального процесу: програми Kingsoft Office та Polaris Office для роботи з планшетом; створювати веб-сайти; для створення документів спільного доступу програму-сервіс Conserboard. Навчали інших розв'язувати олімпіадні задачі в програмі Excel, працювати із платформами Office 365 та Google.

З 1 квітня 2016 року почався 2-й етап проекту. Учні 5-10-х класів створили нові команди, вибрали тему: «Нові та зникаючі професії», склали план дій та протягом місяця реалізували його. Всі дії висвітлювалися на блозі та сайті гімназії. Чи з'явилися якісь нові професії, пов'язані з розвитком Інтернету? Які професії зовсім загинули? Вчитель історії та правознавства Олександра Генна-

НВК-ГІМНАЗІЯ № 11 КАМ'ЯНСЬКОГО – «КЛАСНА ШКОЛА»!

Із вересня 2015 року викладачі та учні НВК «Спеціалізована школа з поглибленим вивченням іноземних мов І ступеня - гімназія № 11 м. Кам'янське» працюють за україно-польським проектом «Класна школа».

дівна Козорог провела тренінг із командами з майстерності брати інтерв'ю. Учні проводили дослідження, брали інтерв'ю у дорослих, Skure-спілкування через Інтернет, перевіряли, як змінювалася робота вчителя, інженера, бібліотекаря, лікаря, продавця, фотографа, дизайнера, чиновника...

Дуже важливо було, щоб діти замислилися над питаннями: А що Ви хочете робити у майбутньому? Які вміння, пов'язані з новими технологіями, будуть Вам потрібні?

На блозі «Класної школи» гімназії ми розмістили опитування в Google Forms про використання ІКТ та 106 учнів, батьків і вчителів, за бажанням, відповіли на питання в on-line. Провели Skure-конференції, зустрічі із випускниками гімназії. Паралельно в гімназії реалізовувався проект «Ким бути?», який організували наші випускники. Учні старших класів зустрічалися із випускниками різних років гімназії: народним депутатом України; начальником відділу по супроводу продажів на ринку; керівником команди програмістів; менеджером проектів в області геотермальної енергетики; менеджером навчальних і тренінгових програм; кар'єрним консультантом в IT-компанії; бренд-менеджером, кандидатом філологічних наук, викладачем французької і англійської мов, сертифікованим викладачем міжнародних онлайн курсів... Дуже важливо сьогоднішнім гімназістам перейняти досвід випускників нашої ж гімназії! Це вражає і стимулює учнів.

Важко порівняти та оцінити результат кожної команди проекту «Класна школа», тому що всі підійшли до роботи творчо. П'ятиклас-

ники брали інтерв'ю у батьків та знайомих, учні 6-А та 7-Б створили відео-інтерв'ю із представниками професій фармацевта, фінансиста та мистецтвознавця. Батьки гімназистів із ентузіазмом залучилися до проекту: організували екскурсії на підприємства міста, учні відвідували банк.

30 травня відбувся Фестиваль професій, на якому кожний клас-учасник проекту представляв професію, яку обрали за власним бажанням. Про які тільки професії не розповідали діти: коучер, блогер, копірайтер, веб-

про різні професії та оформили їх за розробленими критеріями.

Але проект на цьому не закінчився! З 12 по 15 травня у Львові відбулася зустріч-тренінг «Swatka» найактивніших учасників проекту України та Польщі. Зустріч відбувалася в рамках Програми «Перетворення в регіоні» – РІТА, яка є фінансована Польсько-Американським Фондом

Свободи, що адмініструється Фондом «Освіта для демократії». Організаторами були Лабораторія Громадянської Освіти Пошук, Товариство Лева, «Класна школа». Польські та українські колеги говорили про високий професіоналізм вчителів обох країн. Атмосфера заходу була родинною та дружньою!

Вчителі з України були вражені досвідом міжнародного співробітництва польських шкіл. Всі отримали не тільки знання, навички створення проектів, а й нових друзів із України та Польщі! Партнерами-друзями нашої гімназії № 11 тепер є польська гімназія № 25 із міста Забже у самому серці Сілезії (координатор Бернадета Біатек) та українська школа № 7 із міста Стрий Львівської області (координатор Світлана Рубан).

Влітку вже оновлена команда гімназистів працювала над проектом із нашими партнерами. Метою проекту було вивчення досвіду громадянської активності учнів в Україні та Польщі, використання досвіду країни партнерів в своїй громаді, сприяння розвитку ідей самоврядування молоді.

Під час канікул учні вивчали історію, географію, культуру та звичаї наших польських та українських партнерів; досліджували роль поляків у становленні нашого міста. Відвідали музей та архів міста, музей ДМК; збирали інформацію бібліотеках, в Інтернеті. Вивчали архівні матеріали, споглядали мешканців міста, які представлені в творах Олександра Слоневського та

Людмили Яценко. Створили відео віртуальної екскурсії по нашому місту англійською, польською та українською мовами; розмістили відео на сторінці в You Tube, блозі «Класна школа» та на сторінці польських партнерів у Facebook. Оператор – учитель ОТМ в гімназії В.М. Гудименко.

Всі матеріали проекту розповсюджуємо у соціальній мережі Facebook, на сайті гімназії, на блозі «Класна школа», опублікована стаття в газеті «Відомості» (01.06.2016) та на офіційному сайті міської ради міста Кам'янського.

В серпні 2016 року розпочався 3-й етап проекту «Класна школа».

Найактивніших учасників проекту запросили до Львова на майстер-клас для підготовки українських лідерів-менторів. Особливу повагу та захоплення викликав професіоналізм польських тренерів Еви Боргош, Агнешки Аркушинської, Агати Лучинської та Іво Магерського, які за короткий час в атмосфері співробітництва і творчості підготували команду модераторів з усіх регіонів України. Моя педагогічна скарбниця поповнилася новими методиками, цікавими практиками, родзинками, які використовують польські та українські колеги.

Українські вчителі-ментори тепер допомагають своїм колегам із інших шкіл організувати шкільні дебати, проводити «Ярмарок 2.0», працювати над проектами. Особливо цікавою для всіх є робота на блогах. Вчителі та учні разом навчаються писати пост і коментарі. З вересня цього року пройшло вже 8 вебінарів для нових та досвідчених учасників проекту, під час яких в демократичній формі відбувається обговорення критеріїв визначення цікавих практик шкіл; завдання і робота менторів; питання продовження проекту...

Варто зазначити що участь в програмі «Класна школа» змінює не тільки учнівське середовище, а й вчителів. Спонукає бачити в учні особистість, яка розвивається, може робити помилки, але її слід поважати. Працюючи за проектними технологіями вчителі обох країн виховують активних громадян, які самостійно приймають рішення та несуть відповідальність за свої вчинки.

Отже, бажано учням і вчителям України та Польщі наполегливості, натхнення у реалізації нових міжнародних проектів, амбітної мети створення школи, куди дитина охоче приходить щодня і з радістю повертається додому!

Вікторія ГАВРИЛІНА,
координатор проекту, ментор,
вчитель хімії та основ здоров'я
НВК-гімназії № 11, Кам'янське

ПЕРЕМОГА ЮНИХ ГЕОГРАФІВ

На XII Всеукраїнському турнірі юних географів у Львові команда «Воля» посіла перше місце. Перемогу здобули члени ДВ МАН «Відділення науки про Землю»: Дешева Дар'я, Бакум Антон (9 клас), Мамедова Земфіра, Панасенко Максим (10 клас), Лазоренко Катерина (11 клас)

Підготувала учнів Ганна Миколаївна Башлик, учитель географії СЗШ № 3 імені М. Островського міста Жовті Води.

Андрій СКОРОБАГАТОВ, старший викладач кафедри природничо-математичної освіти КВНЗ «ДОШПО»

Всеукраїнський фізичний конкурс «Левеня» щорічно проводить Львівський фізико-математичний

ліцей при Львівському національному університеті імені Івана Франка для учнів, які цікавляться фізикою, тих, хто любить думати і спостерігати, змагатися і перемогти. Але цим конкурсом для учасників зустріч з фізикою не закінчується.

Цього року з 26 жовтня по 1 листопада у Львові проходив всеукраїнський навчальний табір переможців «Левеня» з 19 областей нашої країни.

Дніпропетровщину представляли учні Дніпропетровського ліцею інформаційних технологій Лукашевич Софія (10 клас), Маккозуба Григорій (9 клас) та Криворізького Жовтневого ліцею Глубенок Олексій (10 клас) і Коваленко Ілона (9 клас). Вони взяли

НАШІ ФІЗИКИ – КРАЩІ В УКРАЇНІ

участь в олімпіаді з фізики, яка проводилася в рамках роботи табору. Переможцями її були в основному призери Всеукраїнської олімпіади з фізики. Тому особливо приємною була перемога (III місце) 10-класника Глубенка Олексія, який щорічно отримував відмінні результати на конкурсі «Левеня» та двічі переміг на обласних олімпіадах з фізики та астрономії.

У цьому таборі в учнів була можливість ще раз перевірити свої вміння застосовувати знання на практиці, відчути азарт змагання і радість успіху та увійти до складу єдиної команди дорослих і дітей, представників великих міст і

маленьких селищ з різних куточків України, яких об'єднує найцікавіша наука про природу – ФІЗИКА.

На урочистому відкритті табору виступили доцент, старший співробітник Інституту інноваційних технологій та змісту освіти Б.Г. Кремінський, організатори Всеукраїнського конкурсу

«Левеня» – директор Львівського фізико-математичного ліцею М.С. Добосевич та координатор конкурсу «Левеня» В.І. Алексеичук.

У рамках роботи табору учні відвідали цікаві й пізнавальні лекції

та практичні заняття, побували на екскурсіях, в театрі.

Вечори були заповнені інтелектуальними розвагами у форматі «Що? Де? Коли?». Команда нашої та Кіровоградської області перемогла в цих іграх і за завойоване в чесній азартній боротьбі I місце отримали чарівний торт та чашки з видами Львова.

На «Вечорі цікавої фізики» на фізичному факультеті університету ім. І. Франка спостерігали цікаві досліди. Відвідали лабораторію високотемпературних та криогенних випробувань, експериментували з рідким азотом. В одній із найстаріших астрономічних обсерваторій Східної Європи, заснованої у 1771 році, для них провів екскурсію її директор, доктор фізико-математичних наук, голова журі Всеукраїнської олімпіади з астрономії Новосядлий Богдан Степанович.

Окрім того учасники отримали незабутні враження від спілкування з видатними педагогами, розумними й цікавими ровесниками з інших регіонів України, з приємними й щирими людьми.

Тетяна ПОТАПОВА, старший викладач кафедри природничо-математичної освіти КВНЗ «ДОШПО»

РОЗВИТОК ВИХОВНОЇ СИСТЕМИ СУЧАСНОГО ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

На базі КЗО «СЗШ № 123» Дніпровської міської ради відбувся обласний семінар-практикум заступників директорів з виховної роботи «Концептуальна модель виховної роботи: «Я – людина, патріот, громадянин, гуманіст, сім'янин». Відкрили семінар старші викладачі кафедри виховання та культури здоров'я Людмила Шабасева та Олена Яшина. У зібранні взяли участь методист науково-методичного центру управління освіти та науки Дніпропетровської міської ради Ірина

ховні заходи на високому рівні, в чому учасники семінару пересвідчилися особисто.

Надзвичайно пізнавальними для колег стала інформація, яку запропонувала директор Вікторія Железна, використовуючи відео, фотоілюстрації, друковані матеріали про історію школи та селища, знайдені пошуковою групою учнів, та презентація закладу «123 – рідна школа, дитинства нашого земля» заступника директора з виховної роботи, учасника українсько-польського проекту «Уроки з підприємницьким тлом» Альбіни Різак.

Педагоги закладу у виховній роботі використовують особистісно орієнтований підхід до дітей, будують доброзичливі, теплі, приятні стосунки з дітьми, що базуються на довірі один до одного та взаємоповазі; ефективно забезпечують процес

розвитку особистості, в якій гармонійно поєднується високі моральні чесноти: громадянська зрілість, патріотизм, почуття обов'язку та відповідальності перед суспільством.

У практичній частині учасники семінару мали нагоду взяти участь у засіданні дебатного клубу «Насилля серед молоді – результат впливу суспільства, а не сім'ї» (вчитель історії Світлана Нетьосова), «Гармонійна сім'я – це щастя» (вчитель біології Галина Кривошея); у позакласному заході «У дитинстві відкривається материк, котрий називається Батьківщина» (вчитель початкових класів Наталія Ліб).

Традиційно завершальним акордом в закладі є захід з національно-патріотичного виховання. Класний керівник 10-А класу Оксана Кашлева, педагог організатор Юлія Яцина та учні школи показали інсценізацію «Із покоління в покоління я Україні мир несу» та привітали ветеранів Другої світової війни і учасників АТО. Програма загальношкільного свята видалася тематично витриманою, акцентованою та емоційною. Учасникам заходу аплодували стоячи.

Людмила ШАБАСЕВА, Олена ЯШИНА старші викладачі кафедри виховання та культури здоров'я КВНЗ «ДОШПО»

Бойко, учасники АТО, ветерани Другої світової війни.

Семінар мав на меті розкрити алгоритм упровадження «Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді», Всеукраїнської програми «Сімейні цінності», «Концепції громадянського виховання», Міжнародного українсько-польського проекту «Уроки з підприємницьким тлом» у виховну роботу закладів освіти області, ознайомитися зі спеціальною літературою, методичними доробками, обмінятися досвідом.

Місцем проведення семінару обрано школу з приміської зони, що працює в багатому історією та патріотичними традиціями районі (с. Таромське), де проходять ви-

